

Dahilde İşleme Rejimi

Dahilde İşleme Rejimi ne demektir?

Dünya ticaretinin serbestleştirilmesi için özellikle 1990'lı yıllardan itibaren artan girişimler sonucunda, küresel ticaretin yapısı değişti ve hacmi arttı. Günümüzde küresel gelirin yarısı mal ticaretinden elde ediliyor. Uluslararası ticaretteki rekabet giderek artıyor ve rekabet koşulları da hızla değişiyor. Ülkeler bir yandan rekabetçi dış ticaret ortamına uyum sağlamak, bir yandan da üretim maliyetlerini azaltmak istiyorlar. Bu koşullar, üretimin ve dış ticaret hacminin artırılmasına yönelik enstrümanlar geliştirilmesini sağlıyor.

Bu enstrümanlardan birisi olan Dahilde İşleme Rejimi, yerli üreticilerin dünya piyasa fiyatlarından, rekabetçi koşullarda ve daha kaliteli girdi (hammadde, yarı mamul ve mamul eşya olarak) ithal etmelerine imkan tanıyan ve dolayısıyla ihracatçılarımızın rekabet gücünü arttıran bir [gümrük rejimidir](#).

Dahilde İşleme Rejimi'nin avantajları nelerdir?

Dahilde İşleme Rejimi'nde iki türlü kolaylıktan yararlanabilirsiniz.

1. İhraç edeceğimiz eşyanın üretiminde kullanacağınız hammadde, yardımcı madde, ambalaj ve işletme malzemelerinin ithalatı sırasında doğan vergileri teminata bağlayabilir ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutmaksızın bu girdileri ithal edebilirsiniz. Üretim sonucunda elde ettiğimiz eşyanın ihraç edilmesi sonucunda teminatınız iade edilir. Bu imkana, "Şartlı Muafiyet Sistemi" denilmektedir. Bu sistemde, teminatınızın iadesi edilmesi için ihracatın gerçekleşmesi gereklidir. İhracatın yapılmasının mümkün olmaması halinde ise ithal girdiyi yada üretim sonucunda elde ettiğimiz ürünü vergilerini ödemek ve ticaret politikası önlemlerini uygulamak suretiyle serbest dolaşıma da sokabilirsiniz.

2. İhraç edeceğimiz eşyanın üretiminde kullanacağınız hammadde, yardımcı madde, ambalaj ve işletme malzemelerinin ithalatı sırasında doğan vergileri ödeyebilir; imal edilen ürün ihraç edildikten sonra, ödediğiniz vergileri geri alabilirsiniz. Bu uygulama "Geri Ödeme Sistemi" olarak adlandırılır.

Dahilde İşleme Rejimi'nden nasıl faydalanabilirsiniz?

Dahilde İşleme Rejimi'ni kullanmak için Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olmanız gereklidir. Rejimden yararlanabilmek için basit işlem ve işçilik gerektiren faaliyetlerde gümrük müdürlüğünden Dahilde İşleme İzni (DİZİN) veya daha karmaşık işleme faaliyetleri için Ticaret Bakanlığı'ndan Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB) almalısınız.

DİZİN ve DİİB başvurularınız belli kriterler çerçevesinde değerlendirilir:

- İthal eşyanın işlem görmüş ürün içinde kullanıldığının tespit edilmesinin mümkün olması,
  - Türkiye Gümrük Bölgesindeki üreticilerin ekonomik çıkarları ile Türk malı imajının olumsuz etkilenmemesi,
  - İşletme faaliyetinin katma değer yaratıyor olması,
  - İşlem görmüş ürünün rekabet gücünü ve ihraç potansiyelini arttıran koşullar yaratıyor olması,
- bu kriterler arasındadır.

Dahilde İşleme Rejimi'nde süre kısıtı var mıdır?

Dahilde işleme izin belgesi/dahilde işleme izni en fazla 12 ay süreli olarak verilir. Üretim süreci bu süreleri aşan gemi inşaatı, komple tesis gibi projelerde, proje süresi kadar verilebilir. Belli koşullarda belgeye/izne ilave süre verilmesi de mümkündür.

Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yurt içinden girdi tenin etmek mümkün müdür?

Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ihraç etmeyi taahhüt ettiğiniz işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan eşyayı yurt içinden de temin edebilirsiniz.

Dahilde işleme rejimi nasıl kapatılır?

Dahilde İşleme Rejimi'ni kullanırken verdiğiniz teminatınızı ya da ödediğiniz vergileri geri alabilmek için ihracat taahhüdünüzü kapatmanız gereklidir. Dahilde İşleme İzin Belgeniz Ticaret Bakanlığınca, Dahilde İşleme İziniz ise izni veren gümrük idaresince kapatılır.

Dahilde İşleme İzin Belgenizin ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç belge süresi sonundan itibaren 3 ay içerisinde Ticaret Bakanlığı Bölge Müdürlüklerine, Dahilde İşleme İzininizin ihracat taahhüdünü kapatmak için en geç izin süresi sonundan itibaren 1 ay içerisinde ilgili gümrük idaresine başvurmanız gereklidir.

Taahhüt ettiğiniz ihracatın gerçekleştirilmemesi, belgenin/izin iptal edilmesi (evrakta sahtecilik yalan beyan vb. nedenlerle), izin verilen miktarın üzerinde ithalat yapmanız gibi dahilde işleme rejimi tedbirlerine uyulmadığı durumlarda, ödemeniz gereken vergiler faizi ile birlikte tahsil edilir. Ayrıca gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca yaptırım uygulanır. Yaptırıma maruz kalmamanız için dahilde işleme rejiminin kurallarına ve rejimden faydalanmanız için size verilen sürelerle uyulması konusunda azami hassasiyetin gösterilmesi gerektiğini hatırlatmak isteriz.

Dahilde İşleme Rejimi'nin temel kavramları hakkında bilmeniz gerekenler:

1. İşleme faaliyeti nedir?

Dahilde İşleme Rejimi'nde ihraç edeceğimiz ürünün "işleme faaliyeti" sonucunda elde edilmiş bir ürün olması gereklidir.

“İşleme faaliyeti”nden, eşyanın montajı, kurulması ve diğer eşya ile birleştirilmesi dahil olmak üzere işçiliğe tabi tutulması, eşyanın işlenmesi, eşyanın yenilenmesi ve düzenli hale getirilmesi dahil olmak üzere tamir edilmesi gibi işlemler anlaşılmalıdır.

2.Eşdeğer Eşya nedir?

İşlem görmüş ürünlerin üretiminde ithal eşyası yerine Türkiye’de serbest dolaşımda olan eşyayı da kullanabilirsiniz. “Eşdeğer eşya” olarak nitelendirilen bu eşyanın ithal eşyası ile asgari 8’li bazda tarife sınıflandırması, ticari kalitesi ve teknik özellikleri itibariyle aynı kalite ve nitelikler taşıması gerekir.

Şartlı Muafiyet Sistemini kullanıyorsanız, eşdeğer eşyadan elde edilmiş işlem görmüş ürünü ihraç etmeniz ve ithal eşyasını ihracattan sonra ithal etmeniz mümkündür.

3.İşlem görmüş ürün nedir?

İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünlerdir.

4.Asıl işlem görmüş ürün nedir?

Dahilde işleme rejimi kapsamında elde edilmesi amaçlanan üründür.

5.İkincil işlem görmüş ürün nedir?

İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen asıl işlem görmüş ürün dışında zorunlu olarak elde edilen üründür.

6.Fire nedir?

İşleme faaliyetleri sırasında özellikle kuruma, buharlaşma, sızma veya gaz kaçağı şeklinde yitirilen ve imha olan kısım ile ekonomik değeri olmayan atıklardır.

7.Değişmemiş eşya nedir?

Dahilde İşleme Rejimi’nde, hiçbir şekilde işçilik görmemiş ithal eşyası “değişmemiş eşya” olarak adlandırılır.

8.İşletme Malzemesi nedir?

İşleme faaliyetleri sırasında tamamen veya kısmen tüketilseler dahi, ihracı taahhüt edilen işlem görmüş ürünün elde edilmesinde kullanılan ancak ürünün bünyesinde yer almayan ve sabit tesislerin çalışabilir durumda olmasını temin eden (enerji ve yakıt hariç), yatırım mali makine ve teçhizat niteliğinde olmayan eşyadır.

Not: Bu sayfada yer alan metinler, görseller ve videolar, yalnızca bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, gümrük ve dış ticaret mevzuatı hükümleri yerine geçmez. Bu sayfada yer alan bilgilerle ilgili yasal düzenleme; 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 2005/8391 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Kararı ve bunlara bağlı ikincil mevzuat'ta yer almaktadır.